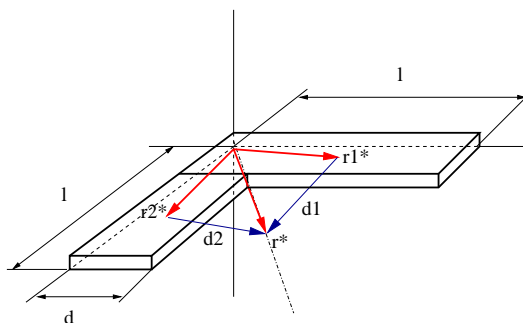

Neriešené príklady na overenie porozumenia látky

(A) Nájdite polohový vektor hmotného stredy bumerangu $\vec{r}^*$ (viď Obr.) vzhľadom na jeho rohový bod. Predpokladajte že hrúbku bumerangu h môžeme vzhľadom na jeho šírku zanedbať, dĺžka oboch ramien je l a šírka oboch je d .

Re: $\vec{r}_1^* = (d/2)\vec{i} + (l/2)\vec{j}$; $\vec{r}_2^* = ((l+d)/2)\vec{i} + (d/2)\vec{j}$; $\vec{r}^* = a(\vec{i} + \vec{j})$, $a = \frac{1}{2} \frac{l^2 - d^2 + ld}{2l - d}$

Pomôcka: Použite všeobecný vzťah pre ťažisko

$$\vec{r}^* = \frac{1}{M} \sum_i m_i \vec{r}_i$$

pričom sumu urobte prv pre každý naznačený kváder samostatne a nájdite ťažiská jednotlivých kvádrov (vieme výsledok okamžite). Potom spočítajte posledné dva, ováňovaním podľa ich hmotností

$$\vec{r}^* = \frac{1}{m_1 + m_2} (m_1 \vec{r}_1^* + m_2 \vec{r}_2^*).$$

(B) Nájdite tenzor zotrvačnosti bumerangu vzhľadom na ťažisko, pozdĺž osí x, y, z podľa obrázku, ak tenzor zotrvačnosti kvádra vzhľadom na osi prechádzajúce jeho ťažiskom je

$$I^0 = \begin{bmatrix} \frac{1}{12}ml^2 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{12}md^2 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{12}m\{l^2 + d^2\} \end{bmatrix}$$

a Steinerova veta tvrdí

$$\vec{I}' = \vec{I} + M \{ (\vec{d} \cdot \vec{d}) \vec{1} - \vec{d} \vec{d} \}$$

h zanedbajte (typický bumerang), tak že ρh , kde ρ je hustota, je konečné číslo so zmyslom hmotnosti na jednotku plochy bumerangu. Vzhľadom na ktoré osi bude tento tenzor diagonálny?

Nevkladajte výsledky pre ťažiská, použite len formálny tvar vektorov $\vec{d}_i$ ako $\vec{d}_i = d_i^x \vec{i} + d_i^y \vec{j}$ pre $i = 1$ a 2.

Re: $\vec{d}_1 = \vec{r}^* - \vec{r}_1 = d_1^x \vec{i} + d_1^y \vec{j}$,

$\vec{d}_2 = \vec{r}^* - \vec{r}_2 = d_2^x \vec{i} + d_2^y \vec{j}$,

$m_1 = \rho h l d$; $m_2 = \rho h (l - d) d$,

$$I^1 = \begin{bmatrix} \frac{1}{12}m_1 l^2 + m_1 d_1^x d_1^y & -m_1 d_1^x d_1^y & 0 \\ -m_1 d_1^x d_1^y & \frac{1}{12}m_1 d^2 + m_1 d_1^x d_1^y & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{12}m\{l^2 + d^2\} \end{bmatrix},$$

$$I^2 = \begin{bmatrix} \frac{1}{12}m_2 d^2 + m_2 d_2^x d_2^y & -m_2 d_2^x d_2^y & 0 \\ -m_2 d_2^x d_2^y & \frac{1}{12}m_2 (l-d)^2 + m_2 d_2^x d_2^y & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{12}m\{(l-d)^2 + d^2\} \end{bmatrix},$$

$I = I^1 + I^2$. Diagonálny bude vzhľadom na osi symetrie, t.j. osi paralelnú s $\vec{r}^*$, osi z a posledná os na tieto dve kolmá.